

Venäläinen folklorebibliografia

M. J. MELZ *Russkij folklor*. Bibliografitšeskij ukazatel' 1945—1959. Pod redaktsiej A. M. Astahovoj i S. P. Luppova. Leningrad 1961. 402 s. Akad. Nauk SSSR, Inst. ruskokj literatury.

Professori A. M. Astahovan laajahko esipuhe sisältää valaisevan selvityksen kansanrunouden tutkimuksen tuloksista Venäjällä 15 vuoden aikana. Kun teoksessa on 2905 numeroa, voidaan tämän tieteenhaaran sanaa joutuneen aikaisempaa huomattavamman tutkimuksen kohteeksi. Tosin kirjan painosmäärä on vain 1250, mutta sen ei tarvitse täysin merkitä tutkijoiden ja korkeakoulujen harjoittaman tutkimustyön suppeutta, pikemminkin se on merkinä siitä, että vain tutkimuslaitoksiin on tapana hankkia tämäntapaisia julkaisuja.

Kuluneet 15 vuotta ovat olleet satoisia venäläisen folkloren tutkimuksessa. Näiden vuosien aikana eivät ole kehittyneet vain eri alat, vaan on tullut myös uusia problemeja ratkaistavaksi ja on tarkas-

teltu kriittisesti aikaisemmin hyväksytyjä teoreettisia näkökohtia. Puoluelämä on myös viitoittanut tutkimukselle uusia tehtäviä.

Sodan jälkeen folkloristiikan painavimmaksi kohteeksi on tullut nykyisen kansantietouden ongelma. Ennen kaikkea on esitetty sen kansanrunouden koostamista ja selvittämistä, joka kuvastee nykyistä todellisuutta ja neuvostoihmisen henkistä kasvua. Tämän alan julkaisut ovat olleet runsaat ja monipuoliset. Vanhimman folkloren tutkimus on saanut myös vauhtia, niinpä esim. Razinia ja Pugatševia koskevia lauluja ja muita muistelmia on tutkittu ja julkaistu. Tämänlaatuinen runous on ollut johtamassa kohti nykyaikaa ja nykyisiä oloja. Folkloren taiteellinen puoli ei ole

myöskään jäänyt vaille tarkastelua, siitä puhuu esim. epiteettien ja synonyymien tarkkailu. Filologisesti mielenkiintoisia lienevät esim. teokset »venäläisen folkloren kielen tutkimuksesta» ja »kansanrunouden kielestä ja murteesta».

Vanhimmat venäläiset kansanrunousjulkaisut ovat käyneet vuosi vuodelta yhä harvinaisemmiksi. Siksi tuon traditionaalisen folkloren julkaiseminen uudestaan on tullut ajankohtaiseksi. On myös löytynyt ennen julkaisemattomia käsikirjoituksia, joita on varustettu tekstikriittisin huomautuksin ja painatettu antologioina. Varsinkin bylinakirjallisuus on näin saanut huomattavia lisä.

Folkloristiikan vaiheet on ollut melkein koskematon tutkimuksen ala, ja sen vuoksi tiede on kiinnittänyt siihen suurta huomiota, mistä ovat osoituksena eräät julkaisut.

Sodanjälkeisten tutkijoiden kiinnostus on kohdistunut myös kaunokirjailijoihin ja heidän tuotteisiinsa, joihin kansanrunoudella on ollut vaikutusta. Hyvin luonteenomaisia ovat sellaiset tutkimusten aiheet kuin esim. »Puškin ja kansan-

runous» ja »Belinski kansanrunoudesta».

Teosta selaillessa voi huomata neuvostovenäläisessä tutkimuksessa tuloksia, jotka meikäläiselle ja kansainväliselle tietelle ovat arvokkaita. Saanen tähän merkitä muutamia: v. 1945 ilmestyi Petroskoissa V. Bazanovin toimittama »Valitut itkut» (n:o 41), A. F. Gilferdingin »Onežskije byliny», 4. laitos (n:o 356), A. M. Astahovan »Severnyje istoričeskie pesni» 1947 (n:o 398).

Bibliografia on käsittääkseni selvästi systematisoitu. Teoksen lopussa on hyvin laadittu tekijä- ja maantieteellinen hakemisto. Jälkimmäisestä käy selville, että Karjalan tasavallan alueelle viittaa tutkimuksia ja julkaisuja on kaikkiaan toistasataa.

Teos on esimerkillinen näyte suurenmoisesta bibliografisesta työstä Neuvosto-Venäjällä. Sille annetaan arvoa ja uhrautaan runsaasti varoja, koska tiedetään siitä koituvan hyötyä tutkimustyölle. Toimittaja Melz näkyy olevan monen muunkin oivallisen bibliografisen luettelon kirjoittaja; tässäkin työssä hän on ilmeisesti onnistunut.

S. Hnen